

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ КОРМІВ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОДІЛЛЯ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту кормів та сільського
господарства Поділля НААН

 Корнійчук О.В.

« 24 » січня 2019 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
з організації підготовки здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії в Інституті кормів та сільського
господарства Поділля НААН**

Розглянуто та схвалено рішенням
Вченої ради Інституту
протокол № 1 від 31 січня 2017 року,
протокол № 1 від 24 січня 2019 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в Інституті кормів та сільського господарства Поділля НААН (далі - Інститут).

1.2 Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187, «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) від 23 березня 2016 р. № 261, Статуту Інституту.

Дія цього Положення поширюється на аспірантів і здобувачів, зарахованих на навчання з 2016 р.

1.3 Освітня діяльність у сфері вищої освіти для підготовки фахівців ступеня доктора філософії провадиться Інститутом на підставі ліцензії, виданої центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України згідно із Законом України «Про вищу освіту».

1.4 Згідно «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 р., для отримання ліцензії (розширення провадження освітньої діяльності) на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті створена проектна група.

1.5 Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:
- в аспірантурі Інституту за очною (денною, вечірньою) і заочною формою навчання за (кошти фізичних та юридичних осіб);
- поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Інституті).

1.6 Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури здійснює Вчена рада Інституту. Координацію діяльності щодо підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює відділ координації наукових досліджень, економіки, маркетингу та аспірантури Інституту.

1.7 Відповідальність за рівень організації освітньої та наукової підготовки в аспірантурі Інституту покладається на директора Інституту.

1.8 Для врегулювання відносин між аспірантом та Інститутом укладається договір.

1.9 Вступ до аспірантури Інституту здійснюється щорічно за конкурсом відповідно до цього Положення, затверджених обсягів підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру за рахунок бюджетного фінансування та за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб згідно наукової спеціальності, за якою Інститут здійснює підготовку науково-педагогічних кадрів, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН, та Правил прийому, які затверджуються щорічно Вченою радою Інституту.

1.10 Інформація про обсяг державного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту.

1.11. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки незалежно від форми навчання, а підготовки доктора наук у докторантурі — два роки.

1.12 Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що

затверджуються Вченою радою Інституту. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

1.13 Вчена рада Інституту не менше як один раз на рік розглядає питання щодо підготовки аспірантів (докторантів), переглядає склад наукових керівників, консультантів та усуває від наукового керівництва або наукового консультування осіб, які не забезпечують своєчасної і якісної підготовки аспірантів.

1.14 Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько - інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

1.15 Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом навчально-наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний план навчально-наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується Вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до аспірантури, є обов'язковим до виконання здобувачем і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії має право змінювати індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником.

Зміни навчального плану не повинні порушувати логічне вивчення навчальних дисциплін та набуття необхідних компетентностей. Пропозиції до зміни навчального плану погоджуються науковим керівником та затверджуються Вченою радою Інституту.

Невиконання індивідуального плану навчально-наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану навчально-наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою Інституту рішення про відрахування аспіранта.

1.16 Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

1.17 Аспірант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої в бюджеті Інституту на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури;

- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі.

1.18 Зміна наукового керівника попередньо обговорюється на засіданні відповідного відділу та затверджується наказом директора.

1.19 Зміна теми дослідження обговорюється на засіданні відповідного відділу за попереднім погодженням із науковим керівником та затверджується Вченою радою Інституту.

1.20 Особам, зарахованим за державним замовленням до аспірантури Інституту, виплачується стипендія відповідно до Порядку призначення і виплати стипендій аспірантам та докторантам Інституту.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ

2.1 Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної в Інституті, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення Вченою радою Інституту двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);
- академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;
- щорічні канікули тривалість яких визначається навчальним планом і які включаються до загального терміну навчання;
- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.
- участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації;
- вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених освітньо-науковою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою складовою програми;
- участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями;
- участь в міжнародному стажуванні тривалістю не більше двох місяців з метою підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки для проведення оригінальних авторських досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами, забезпечення інформаційного обміну та розширення наукових контактів.

2.3 Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту».

З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі, встановлених Інститутом;
- дотримуватися правил та норм охорони праці та безпечної поведінки дослідників на робочих місцях, встановлених Інститутом;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи;
- захистити в установленій строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) у спеціалізованій вченій раді.

2.4 Покладення Інститутом на аспіранта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

2.5 Аспірант може бути відрахованим із аспірантури за таких підстав:

- завершення навчання за відповідною освітньою-науковою (науковою) програмою;

- власне бажання;

- переведення до іншого навчального закладу;

- невиконання навчального плану, індивідуального плану наукової роботи;

- порушення умов договору укладеного між Інститутом та аспірантом;

- інші випадки, передбачені законодавством.

Рішення про відрахування аспіранта за невиконання навчального плану, індивідуального плану наукової роботи, порушення умов договору та з інших обґрунтованих причин з ініціативи Інституту приймається Вченою радою Інституту. Підставою для розгляду цього питання Вченою радою є:

- службова записка наукового керівника (консультанта) або завідувача відділу, у якому зроблено аналіз діяльності аспіранта;

- витяг із протоколу засідання відділу, до якого прикріплено аспіранта, з відповідною ухвалою.

Аспіранту повідомляється про засідання Вченої ради Інституту не пізніше, ніж за місяць до його проведення.

2.6 Аспірант, якого відраховано до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, має право на поновлення на навчання в межах ліцензованого обсягу Інституту.

3. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1 Інститут здійснює підготовку докторів філософії за науковою спеціальністю, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.07.2016 р. № 816, представленому на офіційному веб-сайті Інституту.

3.2 Підготовка осіб в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення);

- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

3.3 Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

3.4 Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється в аспірантурі виключно заочною (денною, вечірньою) формою навчання.

3.5 Підготовка докторів філософії понад державне замовлення здійснюється на підставі контрактів, укладених між Інститутом та вступниками до аспірантури (установами, організаціями та підприємствами, що направили їх на навчання), якими передбачається повне відшкодування витрат на їх підготовку, включаючи виплату стипендії. Такі особи мають право на зарахування після успішного складання вступних іспитів. Прийом заяв на підготовку докторів філософії на підставі контрактів здійснюється протягом календарного року.

Організація прийому до аспірантури

3.6 Організацію прийому вступників до аспірантури Інституту здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом директора Інституту. Головою приймальної комісії є директор. Члени приймальної комісії призначаються директором Інституту з числа завідуючих відділів, лабораторій, завідувача аспірантурою тощо.

3.7 Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури виноситься приймальною комісією при умові вчасно поданих особою необхідних для вступу документів за результатами співбесіди, розгляду дослідницької пропозиції та поданих наукових праць з урахуванням письмового висновку передбачуваного наукового керівника.

3.8 Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до складання вступних іспитів до аспірантури у зв'язку з неподанням у встановлений термін усіх або окремих документів, визначених у п. 3.15 цього Положення, або поданням їх після закінчення встановленого терміну. Про відмову в допуску до складання вступних іспитів вступнику повідомляється у тижневий термін.

3.9 Директор Інституту забезпечує дотримання законодавства України, Правил прийому до аспірантури Інституту, а також відкритість та прозорість роботи приймальної комісії.

3.10 Рішення приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директором Інституту.

3.11 Усі питання, пов'язані з прийомом до аспірантури Інституту, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях.

Рішення приймальної комісії оприлюднюються на інформаційному стенді Інституту та офіційному веб-сайті.

Вимоги до рівня освіти вступників до аспірантури

3.12 На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до Інституту приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Подання заяв та документів на навчання в аспірантурі

3.13 Прийом до аспірантури проводиться за конкурсом в терміни, встановлені Інститутом.

3.14 Прийом заяв на підготовку докторів філософії за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (на підставі контрактів) здійснюється протягом календарного року.

3.15 Вступники до аспірантури подають на ім'я директора Інституту такі документи:

- заяву зі згодою про обробку персональних даних;
- особовий листок з обліку кадрів;
- список опублікованих наукових праць і винаходів (за наявності);
- дослідницьку пропозицію з обраної ним наукової спеціальності з письмовим висновком передбачуваного наукового керівника.
- медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086-о;
- у разі потреби документ про визнання особи органами медико-соціальної експертизи особою з інвалідністю;
- копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації магістра або спеціаліста (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном — копію нострифікованого диплома);

- копію паспорту;
- копію військового квитка або приписного свідоцтва (для військовозобов'язаних);
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного коду (за наявності);
- 2 фотокартки (3x4).

Паспорт та диплом магістра чи освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, військовий квиток або приписне свідоцтво (для військовозобов'язаних) пред'являються вступником особисто.

3.16 Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою Інституту рішення про визнання його диплома.

Організація і проведення вступних випробувань

3.17 Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три — п'ять осіб, які призначаються директором Інституту.

До складу предметних комісій включаються доктори філософії (кандидати наук) та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням Вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.18 Вступні випробування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з:

- вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- вступного іспиту з іноземної мови (в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. При визначенні результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

3.19 Особи, які не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

3.19 Вага кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається згідно методики рейтингування, яка визначається Правилами прийому Інституту.

3.20 Особи, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Вченої ради Інституту можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

3.21 Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні протягом одного календарного року.

3.22 Приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника до аспірантури.

У разі одержання однакового рейтингу переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники, які рекомендовані до вступу до аспірантури Вченою радою Інституту.

3.23 Про зарахування до аспірантури або відмову в зарахуванні до аспірантури вступнику повідомляється в п'ятиденний термін з дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

3.24 Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора Інституту призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

3.25 Науковим керівником, як правило, є доктор наук, кандидат наук (доктор філософії) з вченим званням професора (за наявності захищених під його керівництвом кандидатів наук).

Рішення про надання дозволу здійснювати наукове керівництво здобувачами вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні приймає Вчена рада Інституту.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидата наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

Науковий керівник здійснює керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед Вченою радою Інституту за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

У випадку неналежного виконання обов'язків наукового керівника Вчена рада Інституту може ухвалити рішення про позбавлення права керування здобувачами вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні.

3.26 Накази про зарахування на навчання в аспірантурі видаються директором Інституту на підставі рішення приймальної комісії. Накази про зарахування на навчання в аспірантурі оприлюднюються на інформаційному стенді Інституту.

3.27 Рішення приймальної комісії про зарахування вступника до аспірантури може бути скасоване приймальною комісією у разі виявлення порушень законодавства з боку вступника. Вступники можуть бути відраховані з аспірантури Інституту за власним бажанням, про що видається відповідний наказ.

На звільнене(і) при цьому місце (місця) у визначений термін може проводитись додатковий конкурсний відбір з числа осіб, які брали участь у конкурсі на цю спеціальність, про що видається відповідний наказ.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

4.1 Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Інституту здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом за спеціальністю 201 Агрономія, що затверджуються Вченою радою Інституту.

4.2 Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

4.3 Метою навчального процесу є виконання освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті, яка включає чотири складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (орієнтований обсяг такої освітньої складової становить не менш як 12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтований обсяг такої освітньої складової становить чотири – 6 кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтований обсяг такої освітньої складової становить не менш як 6 кредитів ЄКТС);

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить 6-8 кредитів ЄКТС).

4.4 Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план аспірантів повинен містити інформацію про термін та обсяг навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Навчальний план аспірантури повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Навчальна робота аспірантів регламентується розкладом занять, екзаменів.

Семестрові екзамени з навчальних дисциплін аспіранти денної і заочної форми навчання складають за єдиним розкладом відповідно до навчального плану.

Якщо аспірант одержав під час екзаменаційної сесії більше двох незадовільних оцінок, він підлягає відрахуванню із аспірантури Інституту.

Аспірантам, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати заборгованість до початку наступного навчального семестру. Повторне складання екзамену чи заліку допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: перший раз – викладачеві, другий комісії, яку створює заступник директора з наукової роботи, про що видається відповідне розпорядження. Підставою для розпорядження є доповідна записка завідувача відповідного відділу, із дисципліни якої аспірант одержав незадовільну оцінку.

Відомості обліку успішності зберігаються у відділі координації наукових досліджень, економіки, маркетингу та аспірантури.

Перескладання екзаменів із метою підвищення оцінки не допускається.

4.5 Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються Вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування до аспірантури.

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Інституту, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність — на базі інших вищих навчальних закладів (наукових установ).

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується Вченою радою Інституту.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури Інституту.

4.6 Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- 1) на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;
- 2) на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

4.7 Вчена рада Інституту має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури Інституту.

Перезарахування навчальних дисциплін (перенесення кредитів) проводиться згідно відповідної заяви здобувача вищої освіти на ім'я директора на підставі порівняння навчального плану підготовки за освітньо-науковою програмою Інституту та документів виданих здобувачу вищої освіти за попереднім місцем навчання. Результат перезарахування відображається у відповідній відомості. При цьому до індивідуального плану аспіранта вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер академічної довідки).

4.8 Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Результати навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, отримані у неформальній освіті визнаються, зазвичай, у частині виконання ними наукової складової індивідуального плану роботи. У розділі «Наукова робота» відповідного року навчання здобувачі планують, а також звітуються за результатами виконання таких видів діяльності, як участь у науково-практичних заходах, Днях поля, стажуваннях тощо.

4.9 З метою забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, вчасного і успішного виконання освітньої та наукової складових індивідуального навчально-наукового плану Інституту, як правило, щорічно, у вересні, здійснює проміжний контроль підготовки здобувачів. Такий контроль проходить на засіданні Вченої ради Інституту.

4.10 Аспірант два рази на рік (у березні – проміжний звіт, у вересні – звіт за навчальний рік) атестується науковим керівником і звітує про виконання індивідуальних планів на засіданні відділу та Вченої ради Інституту. За результатами звіту за навчальний рік Вчена рада Інституту ухвалює рішення щодо стану виконання аспірантом індивідуального плану роботи та формулює рекомендації для подальшої навчальної та наукової роботи.

За позитивними підсумками осінньої атестації відповідним наказом директора аспірант переводиться на наступний рік навчання.

5. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ НАД ДИСЕРТАЦІЄЮ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

5.1. Особи, які здобули ступінь магістра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста і які професійно провадять наукову або науково-технічну діяльність і основним місцем роботи яких є Інститут за посадами: старший науковий співробітник; науковий співробітник; молодший науковий співробітник (згідно: Законів України: «Про наукову і науково-технічну діяльність», Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 3, ст.25; «Про вищу освіту», Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004; Штатного розпису Інституту) мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці. Такі особи прикріплюються строком до п'яти років до аспірантури Інституту за відповідною спеціальністю.

Приєм заяв та документів проводиться протягом навчального року. Особи, які планують проходити підготовку для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою подають на ім'я директора Інституту такі документи:

заяву зі згодою про обробку персональних даних;

особовий листок з обліку кадрів;

у разі потреби документ про визнання особи органами медико-соціальної експертизи особою з інвалідністю;

список опублікованих наукових праць і винаходів (за наявності);

копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації магістра або спеціаліста (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном — копію нострифікованого диплома);

копію паспорту;

витяг з протоколу засідання Вченої ради про рекомендацію щодо прикріплення здобувачем;

копію довідки про присвоєння ідентифікаційного коду (за наявності);

2 фотокартки (3x4).

Паспорт та диплом пред'являються особисто.

5.2 Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені Інститутом для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти Інституту.

5.3 Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо- наукової програми та навчального плану згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчально-науковим планом роботи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

5.4 Індивідуальний навчальний план розробляється науковим керівником на основі відповідного навчального плану з підготовки доктора філософії в аспірантурі і повинен йому відповідати. Індивідуальний навчальний план розглядається на засіданні відповідного відділу та затверджується Вченою радою Інституту разом із індивідуальним планом наукової роботи. Відвідування занять здобувачем, як правило, здійснюється разом з групою аспірантів, які вивчають ту саму дисципліну.

5.5 Щорічне звітування осіб, які здобувають ступінь доктора філософії поза аспірантурою визначається в спосіб, що викладено в п. 4.9.

У разі не атестації за результатами щорічного звітування, на вибір здобувача за погодженням керівника здійснюється коригування плану підготовки або припинення виконання підготовки за власною заявою здобувача. Сумарний термін підготовки здобувача не повинен перевищувати п'яти календарних років.

5.6 У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Інституті та має право:

- продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у іншому вищому навчальному закладі (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким вищим навчальним закладом (науковою установою));

- вступу до аспірантури вищого навчального закладу (наукової установи) для здобуття відповідного ступеня за очною (денною, вечірньою) або заочною (дистанційною) формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.